

Fialová vládní smečka: ušetřili jsme tím, že jsme vzali lidem z kapes víc. Státním zaměstnancům ale přidáme

- editor007 | 24. června 2024

ČESKO: Volby jsou za rok a pár měsíců. Pro vládu nejvyšší čas začít přemýšlet, komu přihodí víc peněz. Lidovecký ministr práce Marian Jurečka nejdříve naznačil, že vyslyší požadavky odborů přidat od září plošně všem státním zaměstnancům. Protože prý jejich situace není dobrá a trpí propadem reálných příjmů. Nakonec se přidá „jen“ úředníkům a dalším pracovníkům až deset procent. Pomineme-li, že obrovský propad životní úrovně kvůli příjmy znehodnocující inflaci zasáhl úplně všechny, tedy i soukromý sektor, je nepochopitelné, proč se při plánovaném čtvrtbilionovém rozpočtovém schodku vůbec diskuse na téma zvyšování platů vede.

Za prvních pět měsíců jsme skončili se schodkem přes 210 miliard, tedy třetím nejvyšším deficitem od vzniku samostatné republiky. Za celý rok vláda plánuje schodek 252 miliard. Stejně jako loni, i letos asi nakonec stát zvládne rozpočtovou sekyru nepřekročit. Nic to ale nemění na tom, že veřejné finance na tom dobře nejsou a že dál žijeme na dluh.

To, že meziročně schodek klesl o 61 miliard, je způsobeno hlavně vyšším výběrem daní, respektive vyšším daňovými příjmy do rozpočtu. Vláda totiž loni konsolidačním balíčkem zvedla téměř všechny přímé daně. Výsledek je tedy lepší jen proto, že stát si víc vzal od občanů.

Volby jsou za rok a pár měsíců. Pro vládu nejvyšší čas začít přemýšlet, komu přihodí víc peněz. Lidovecký ministr práce Marian Jurečka nejdříve naznačil, že vyslyší požadavky odborů přidat od září plošně všem státním zaměstnancům. Protože prý jejich situace není dobrá a trpí propadem reálných příjmů. Nakonec se přidá „jen“ úředníkům a dalším pracovníkům až deset procent. Pomineme-li, že obrovský propad životní úrovně kvůli příjmy znehodnocující inflaci zasáhl úplně všechny, tedy i soukromý sektor, je nepochopitelné, proč se při plánovaném čtvrtbilionovém rozpočtovém schodku vůbec diskuse na téma zvyšování platů vede.

Za prvních pět měsíců jsme skončili se schodkem přes 210 miliard, tedy třetím nejvyšším deficitem od vzniku samostatné republiky. Za celý rok vláda plánuje schodek 252 miliard. Stejně jako loni, i letos asi nakonec stát zvládne rozpočtovou sekyru nepřekročit. Nic to ale nemění na tom, že veřejné finance na tom dobře nejsou a že dál žijeme na dluh.

To, že meziročně schodek klesl o 61 miliard, je způsobeno hlavně vyšším výběrem daní, respektive vyšším daňovými příjmy do rozpočtu. Vláda totiž loni konsolidačním balíčkem zvedla téměř všechny přímé daně. Výsledek je tedy lepší jen proto, že stát si víc vzal od občanů.

Nejrychleji narostl příjem z daně z příjmu fyzických osob. Jen za prvních pět měsíců dosáhl skoro 58 miliard korun, meziročně o více než 20 procent víc. To bylo způsobeno hlavně nominálním růstem mezd a vyšší daňovou progresí, kterou vláda zavedla. Od letošního roku totiž platí nižší limit pro vyšší daňovou sazbu 23 procent. Ročním limitem už není 48násobek průměrné mzdy, ale 36násobek. To znamená, že vyšší sazba daně se dotýká mnohem více lidí než v předchozích letech. Jde o měsíční příjmy přesahující částku zhruba 130 tisíc korun.

Stejně tak nadále rostou příjmy státu z povinného pojistného. Tedy ze skryté daně, ze které přitom

stát vybere skoro polovinu svých rozpočtových příjmů.

Z pohledu toho, jak moc se kvazidaň v podobě povinného pojištění podílí na státním rozpočtu, jsme na prvním místě ze všech zemí OECD. V posledním měřeném roce 2022 tvořilo pojištění necelých 47 procent, tedy skoro polovinu, ze všech daní, jejichž výnosy putují do rozpočtu. Slovinsko zde bylo až na druhém místě s necelými 43 procenty. Průměr v zemích OECD byl pro srovnání jen necelých 26 procent. Na prvním místě jsme v žebříčku neustále od roku 1996, v dřívějších letech nás předbíhali opět Slovinci.

Za letošek zatím příjmy z povinného pojistného byly přes 305 miliard, k čemuž pomohlo znovuzavedení povinného nemocenského pojištění pro zaměstnance a zvýšení vyměřovacího základu pro živnostníky. I přesto, že celkově daňové příjmy rostou, podle analytiků stejně „nestíháme“ plán, což je ještě horší. „Daňové příjmy rostou na první pohled dynamicky, meziročně o 10,1 procenta, ale mírně zaostávají za plánem. Aktuálně máme za sebou téměř 42 procent roku a vybralo se 38 procent plánu,“ tvrdí Václav Franče z Deloitte.

Ze stavu, který tu máme, tedy kdy se státní deficit zatím zmenšil hlavně kvůli vyšším daním, chce vláda opět populisticky přidávat lidem pracujícím pro stát. To znamená, že vzhledem ke schodkům budeme rozdávat z peněz, které nemáme. Odbory trvají na zvýšení platových tarifů od září plošně o 15 procent. Pokud by ale stát chtěl svým zaměstnancům přidávat, měl by jejich počet nejdříve snižovat. Až v takové situaci by dávalo smysl jim navyšovat platy. To se ale asi dít nebude.

„Je opravdu namístě hledat cestu k tomu, abychom od 1. září přistoupili ke zvýšení platů. Z mého pohledu bych to viděl do určité míry diferencovaně pro jednotlivé skupiny. Tam, kde je situace nejsložitější, abychom udělali to zvýšení s větší prioritou,“ uvedl Jurečka. Vládní koalice se zatím ale neshodla na tom, o kolik by se mělo přidávat.

Jurečka by rád zvýšil platy ve veřejné sféře tzv. první skupině, kam patří úředníci, pracovníci v kultuře, techničtí pracovníci či nepedagogické síly ve školství, a zaměstnancům ve státní službě v rozmezí od sedmi do deseti procent. Na to by prý potřeboval pět miliard. Konečné rozhodnutí bude vláda hledat po prvním červenci podle výsledků státního rozpočtu.

[ZDROJ](#)